

KATALOG METOD PRACY Z UCZNIAMI ZESPOŁU SZKÓŁ INTEGRACYJNYCH W LUBINIE

na podstawie materiałów dostarczonych przez nauczycieli opracowała I. Kędzierska

Metoda	Skierowana do:	Sposób działania	Kształcone umiejętności	Pomoce
Czytanie – nauka, zaburzenia, praca z uczniem z dysleksją				
1. Nauka czytania metodą symultaniczno- sekwencyjną.	Uczniów z problemami w czytaniu; z zaburzeniami komunikacji językowej i dyslektycznej.	Wykorzystuje wiedzę o sekwencyjnych zdolnościach lewej półkuli mózgu przy równoczesnym korzystaniu z symultanicznych sposobów przetwarzania bodźców językowych półkuli prawej. Wszystkie zadania opierające się na prawej półkuli mózgowej, takie jak: globalne rozpoznawanie samogłosek, wyrażen dźwiękonaśladowczych, rzeczowników w mianowniku, mają na celu wzbudzenie motywacji dziecka do nauki czytania analityczno- sekwencyjnego, lewopółkulowego.	Czytanie ze zrozumieniem.	Zestaw ćwiczeń „Moje sylabki”.
2. Metoda 101 kroków w nauce czytania i pisania.	Dzieci uczących się czytać; mających problemy z czytaniem oraz dyslektyków.	Dziecko korzystając z elementarza czyta 101 tekstów (w pierwszej części 46, w drugiej 55) i wykonuje ćwiczenia znajdujące się obok każdej czytanki.	Płynne czytanie, rozwój funkcji poznawczych: percepcja, pamięć, koncentracja uwagi, koordynacja wzrokowo- ruchowa, logiczne myślenie, czytanie ze zrozumieniem oraz funkcje wzrokowe i słuchowo- językowe.	„Poczytam ci, mamo” oraz książka do kaligrafii „Napiszę ci, mamo”.
3. Metoda P.A Dennisona (kinezylogia edukacyjna).	Dzieci uczących się czytać; mających problemy z czytaniem.	Metoda wspomagająca za pomocą ruchu proces uczenia się. Zajmuje się tylko takimi ruchami, które aktywizują i stymulują odpowiednie obszary mózgu.	Uczenie się całym mózgiem, szczególna pomoc w nauce szkolnej	
4. Metoda Glenna Domana	Dzieci uczących się czytać, bez	Nauka czytania jako element	Płynne czytanie, czytanie ze	

	problemów zdrowotnych	<p>dziecięcej zabawy. Aby osiągnąć efektywność w czytaniu należy stosować się do poniższych reguł:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Zacznij w możliwie jak najmłodszym wieku 2.Bądź zawsze radosna 3.Szanuj swoje dziecko 4.Ucz tylko wtedy, gdy ty i twoje dziecko jesteście szczęśliwi 5.Skończ zanim twoje dziecko chce skończyć 6.Pokazuj materiały szybko 7.Często wprowadzaj nowe materiały 8.Wykonuj program systematycznie 	zrozumieniem.	
Zaburzenia rozwoju				
5.Metoda Dobrego Startu	Dzieci w wieku młodszym szkolnym; dzieci starsze, których rozwój psychoruchowy przebiega wolniej lub nieharmonijnie.	Celem jest rozwijanie funkcji percepcyjno-motorycznych dziecka i koordynacji przy jednoczesnym utrwalaniu znajomości liter korzystając z odpowiednich materiałów	Rozwój funkcji wzrokowych, słuchowych, językowych, dotykowo-kinestetycznych i motorycznych oraz ich współdziałanie, czyli integracja percepcyjno-motoryczna.	Pomoce: publikacje „Od wierszyka do literki”
6. Metoda Weroniki Sherborne.	Uczniów w trakcie terapii zaburzeń rozwoju	Jest to metoda niewerbalna, uaktywniająca język ciała i ruchu. Założenia metody oparte są na naturalnych potrzebach dziecka. Odpowiadają etapom kształtowania się umiejętności związanych z ruchem. Wyróżnia się następujące grupy ćwiczeń: prowadzące do	Zdobycie przez dziecko świadomości własnego ciała rozwijanej równolegle z usprawnieniem ruchowym. Kształtowanie umiejętności społecznych, eksploratywnego działania, doprowadzającego do	

		poznania własnego ciała, pomagające zdobyć pewność siebie i poczucie bezpieczeństwa w otoczeniu, ułatwiające nawiązywanie kontaktu i współpracy z partnerem i grupą oraz ćwiczenia twórcze.	poczucia świadomości przestrzeni i działania w niej.	
7. Metoda N.C Kepharta.	Dzieci z zaburzeniami rozwoju i funkcji percepcyjno-motorycznych	Metoda ta oparta jest na doskonaleniu mechanizmu percepcyjno-motorycznego i kojarzeniu danych sensorycznych z ruchowymi. Dziecko dla prawidłowego rozwoju powinno wypróbować wszystkie możliwe reakcje mięśniowe, do których jest zdolne. Celem metody jest wykrycie w zakresie jakich sprawności nastąpiło „załamanie procesu rozwojowego”.	Odkrywanie zakresu swoich możliwości ruchowych, utrwalenie schematu ciała ludzkiego.	Łamigłówki obrazkowe, w których centralną postacią powinien być człowiek, układanki z patyków według wzorów najczęściej w postaci figur geometrycznych pozbawionych treści, kształty geometryczne z kołeczków wkładanych w otwory tablicy.
8. Metoda Integracji Sensorycznej	Dzieci mających trudności przy wykonywaniu zadań precyzyjnych; słabą koordynację wzrokowo-słuchową, nadwrażliwość na bodźce sensoryczne, dzieci z symptomem MPD	Integracja czynności zmysłów z właściwą reakcją ruchową. Hamowanie lub eliminowanie drogą stymulacji negatywnych bodźców, które występują przy nadwrażliwości zmysłów.	Poprawa koordynacji wzrokowo- ruchowej.	
9. Rozmowa psychologiczna	Uczniowie z problemami edukacyjnymi,	Kierowana rozmowa z uczniem. Nauczyciel zadając pytania	Pozytywne wzmocnienia podnoszące samoocenę	

	wychowawczymi społecznymi	i	dostosowane do poziomu rozwojowego ucznia, próbuje otrzymać odpowiedzi na przykład w celu: dokładnego poznania dziecka (jego zainteresowań, stosunku do określonych rzeczy, zjawisk, sytuacji), określenia jego aktualnych potrzeb rozwojowych, wyznaczenia odpowiedniego kierunku oddziaływań terapeutycznych, weryfikacji ustalonego programu terapii, a jeśli zajdzie taka konieczność, pozytywnego motywowania do zachowań sprzyjających rozwojowi dziecka.	ucznia i wiarę we własne możliwości.	
Aktywizacja uczniów					
10.Drzewo decyzyjne	Wszyscy uczniowie		Wizualna prezentacja przebiegu procesu myślenia. Jeśli uczeń ma podjąć jakąś decyzję w jakiejś sprawie, to powinien w pień drzewa wpisać (określić), jaka sytuacja wymaga podjęcia decyzji. Następnie uczeń wpisuje możliwe rozwiązania określonego problemu. Każde z rozwiązań przynosi dobre i złe konsekwencje wyboru, które uczeń umieszcza na trzecim poziomie. W koronie drzewa określa cele i wartości, którymi się kieruje.	Podjęcie samodzielnych decyzji.	
11.Metoda Osborne'a (Burza Mózgów)	Wszyscy uczniowie		Zabawa wyobraźni i pomysłowości, jako działanie rozwijające myślenie samo w sobie lub dla rozgrzewki	Twórcze myślenie	

			<p>mentalnej przed innym zadaniem np. wymień jak najwięcej zastosowań spinacza biurowego. Przez określony czas wymyślane są i spisywane wszystkie pomysły, nawet te najbardziej absurdalne. Początkowo pojawiają się pomysły oczywiste ale z czasem wyobraźnia podsuwa coraz bardziej nieoczekiwane i innowacyjne.</p>		
12. Metoda relaksacyjna Jacobsona	Wszyscy uczniowie	<p>Metoda polega na naprzemiennym napinaniu i rozluźnianiu poszczególnych partii swojego ciała. Zazwyczaj zaczyna się od napinania prawej i lewej nogi, następnie prawej i lewej ręki, następnie mięśni pleców, ramion, szyi, na końcu twarzy. Każdy rejon ciała napina się 2-3 razy. Po każdym napięciu należy całkowicie rozluźnić ten obszar ciała i wczuć się w stan rozluźnienia.</p>	<p>Uczenie się pewnych reakcji układu autonomicznego, większa świadomość stanu napięcia mięśni.</p>		
13. Kula śniegowa	Wszyscy uczniowie	<p>Przechodzenie od pracy indywidualnej do pracy w całej grupie.</p>	<p>Precyzowanie własnego zdania na dany temat, nabywanie doświadczeń, obserwacja i ćwiczenia procesu negocjacji stanowisk.</p>		
14. Mapa pojęciowa	Wszyscy uczniowie	<p>Wizualne opracowanie pojęcia z wykorzystaniem rysunków, symboli, wycinków, krótkich słów, zwrotów i haseł.</p>	<p>Definiowanie pojęć, rozwiązywanie problemów, planowanie działań</p>		
15. Piramida priorytetów	Wszyscy uczniowie	<p>Układ priorytetów przypomina piramidę. Podstawowym celem tej metody jest ułożenie priorytetów</p>	<p>Osiąganie porozumienia drogą negocjacji i kompromisu; udział w</p>		

		według ustalonych wcześniej kryteriów np. ważności, kolejności. Priorytety mogą być podane przez nauczyciela lub wypracowane przez uczniów.	dyskusji.	
16.JIGSAW(metoda składankowa)	Wszyscy uczniowie- praca w grupach	Klasę dzieli się na tyle grup na ile fragmentów podzielony jest dany materiał. Każdy członek grupy otrzymuje swoją część do nauczenia się, a grupa wspólnie opanowuje całość materiału. Kolejnym etapem jest spotkanie w grupach ekspertów uczniów opracowujących to samo zagadnienie. Pozwala to uporządkować zdobytą wiedzę, wyjaśnić powstałe wątpliwości i wybrać najlepszą formę przekazu. Następnie uczniowie powracają do macierzystych grup i wzajemnie uczą się opanować całość materiału. Na koniec np. zadawanie pytań przygotowanych przez nauczyciela lub uczniów, sprawdza się stopień opanowania całości materiału	Wyrabia poczucie odpowiedzialności za całą grupę, uczy współdziałania i pracy w zespole.	
17. Eksperyment- pokaz	Wszyscy uczniowie	Przeprowadzenie przez nauczyciela doświadczenia, opis obserwacji i wyciągnięcie wniosków przez uczniów.	Rozwój funkcji poznawczych.	
18.Ekspertment uczniowski	Wszyscy uczniowie	Przeprowadzenie doświadczeń wg instrukcji, zaprotokołowanie wyników i wniosków. Uczniowie mogą wykonywać eksperyment indywidualnie, w parach lub w grupach.	Rozwój funkcji poznawczych.	

19. Metoda projektu	Wszyscy uczniowie	Metoda ta ma określone cele i metody pracy oraz określone terminy realizacji całości przedsięwzięcia i jego poszczególnych etapów. Wyznaczane są osoby odpowiedzialne za jego realizację. Znane są kryteria oceny poszczególnych etapów pracy i rodzajów aktywności uczniów. Uczniowie mogą pracować indywidualnie choć najczęściej wykonują projekt w grupach. Wyniki projektu prezentowane są na forum	Współpraca w grupie, planowanie działań, samodzielne zdobywanie potrzebnych informacji i materiałów dydaktycznych.	
Praca z dzieckiem o obniżonym potencjalnie intelektualnym				
20. Gry dydaktyczne	Uczniowie z upośledzeniem umysłowym	Działanie praktyczne odbywające się według określonych reguł, mające na celu naukę w trakcie zabawy.	Rozwój intelektualny, sprawność grafomotoryczna, funkcje poznawcze.	Rebusy, zagadki, domina, szarady obrazkowe, wykreślanki, wirówki rysunkowe.
21. Linia czasu	Uczniowie z upośledzeniem umysłowym	Na długim arkuszu kolorowego papieru zaznaczane są wydarzenia w porządku chronologicznym. Aby zobrazować uczniowi upływ czasu konieczne jest wcześniejsze właściwe opanowanie pojęć czasowych: dziś, jutro, dawniej, wcześniej, później itd.	Metodą tą można pokazać uczniowi następstwa czasowe w wymiarze linearnym.	
22. Metoda doświadczalna	Uczniowie z upośledzeniem umysłowym	Demonstracje, obserwacje i eksperymenty, które wchodzą w skład metody doświadczalnej umożliwiają „osobiste spotkanie” ze zjawiskiem, przedmiotem. Jest to niezbędne do zobrazowania i zrozumienia konkretnego, który dziecko ma poznać i zrozumieć.	Umiejętność obserwacji i wyciągania wniosków oraz posługiwania się środkami dydaktycznymi.	

23.Symulacje	Uczniowie z upośledzeniem umysłowym	Metoda ta polega na naśladowaniu rzeczywistości. Trening umiejętności, który jest zasadniczym mechanizmem osiągnięcia wysokiej sprawności w działaniu. Symulacje mogą obejmować takie umiejętności jak: rozmowa telefoniczna, nadawanie paczki na pocztę czy zabawy w sklep. Ideą symulacji jest doskonalenie konkretnych umiejętności oraz uczenie się na błędach popełnionych w bezpiecznej sytuacji ćwiczeniowej. W symulacjach warto wykorzystać jak najwięcej rekwizytów.	Rozwijanie inwencji twórczej, umiejętności społecznych i poznawczych, kształtowanie systemu wartości.	
24.Drama	Uczniowie z upośledzeniem umysłowym	Metoda dramy opiera się na emocjach tkwiących w każdym człowieku. Podstawą jest wchodzenie w role i odgrywanie określonych sytuacji. Udział w dramie jest możliwy dla wszystkich, jedynym warunkiem jest emocjonalne wczucie się w role. Uczestnik dramy nie gra kogoś, lecz jest osobą w nowych, nie zawsze doświadczanych na co dzień sytuacjach.	Rozwijanie wrażliwości zmysłów: słuchu, wzroku, dotyku, węchu oraz wyobraźni. Wszechstronne dojrzewanie do społecznego i twórczego życia. Doskonalenie umiejętności rozmowy o własnych uczuciach; panowanie nad emocjami, koncentracja, współdziałanie w grupie, rozwijanie fantazji, wzbogacanie słownictwa.	
Metody podające				
25.Wykład- opowiadanie	Wszyscy uczniowie	Zapoznanie uczniów z faktami i wydarzeniami ujmowanymi dynamicznie.	Wpływa na uczucia i zainteresowania uczniów.	
26.Rozmowa nauczająca	Wszyscy uczniowie	Metoda wymaga częściowej znajomości zagadnienia przez	Systematyzowanie, selekcjonowanie i	

		uczniów. Nauczyciel stawia uczniom możliwy do rozwiązania problem.	wartościowanie omawianego materiału.	
Metody pedagogiki zabawy				
27.Zabawy ułatwiające integrację uczestników	Wszyscy uczniowie	„Wizytówka” , „Twój balonik”, „Stopa” , „Czarodziejski ptak”, „Imię i gest”, „Owoce”, „Imiona”	Poznanie nowego otoczenia, zmniejszenie dystansu między ludźmi i nawiązanie kontaktów na bezpiecznym dla dziecka poziomie komunikowania.	Papier kolorowy, balony, szary papier
28.Zabawy rozluźniające	Wszyscy uczniowie	Wprowadzenie uczestników w dobre nastroje, nawiązanie kontaktów w sposób świadomy, pomaganie sobie.	Likwidacja napięć i stresów.	
29.Zabawy fabularyzowane dla dużych grup	Wszyscy uczniowie	„Tęczowa kraina”, „Na zamku królewskim”, „Jarmark”	Realizacja konkretnego tematu opierającego się na dużej aktywności uczestników. Dążenie do wyznaczonego celu poprzez wspólne podejmowanie decyzji i aktywną twórczą pracę.	
30.Zabawy nastawione na poznanie odczuć uczestników grupy.	Wszyscy uczniowie	„Budowanie pomników”, Zabawy z chustą animacyjną, tańce integracyjne	Poznanie odczuć, doświadczeń, potrzeb i oczekiwań członków grupy.	Chusta animacyjna
31.Metody ułatwiające przekaz informacji zwrotnej	Wszyscy uczniowie	„Kącik na dzień dobry”, „Listki”	Realizowanie potrzeb i oczekiwań grupy.	
32.Gry dydaktyczne	Wszyscy uczniowie	„Licząca papuga” , „Hurra”	Poszukiwanie różnych rozwiązań, wybór właściwego kierunku działania prowadzącego do osiągnięcia celu.	
33.Gry dyskusyjne	Wszyscy uczniowie	„Rozmowa 2-4-8”, „Cztery krzesła i jedno puste”	Ułatwiają wymianę myśli poszczególnych uczestników co pozwala uporządkować dyskusję, analizowanie	

			problemu za włączeniem doświadczeń wiedzy uczestników.	
34. Metody samoocenę	ułatwiające	Wszyscy uczniowie	„Buźki”, „Czuję się dobrze gdy...” , „Boję się gdy...”	Poznanie własnej hierarchii wartości, próba oceny własnego „Ja”.